

**RÄDDNINGSTJÄNSTEN
FYRBODAL**

2027-01-01 | Dnr 5050-2026-001836

Förbundsordning

Räddningstjänsten Fyrbodalen

Dokumentnamn

Typ av dokument: Överordnande	Beslutad av:
Diarienummer: 5050-2026-001836	Antagen av: Kommunfullmäktige i samtliga medlemskommuner enligt nedan förteckning.
Datum för beslut:	Senast uppdaterad:
Relaterade styrdokument: Reglemente	

Antagen av:

Kommunfullmäktige Färgelanda kommun 2026-06-17, § 69 dnr 2025/289

Kommunfullmäktige Lysekils kommun 2026-04-29, § 52 dnr 2026-00014

Kommunfullmäktige Melleruds kommun 2026-06-24, § 48 dnr KS-2026-00227

Kommunfullmäktige Munkedals kommun 2026-05-25, § 112 dnr KS-2025-000244

Kommunfullmäktige Orust kommun 2026-05-21, § 28 dnr KS/2023:1435

Kommunfullmäktige Trollhättans kommun 2026-05-18, § 101 dnr KS 2026/453

Kommunfullmäktige Uddevalla kommun 2026-06-10, §96 KS/2026:282

Kommunfullmäktige Vänersborgs kommun 2026-05-20, § 95 dnr KS 2026/227

Räddningstjänsten Fyrbodal

Telefon 010-705 40 00
E-post info@rtjfyrbodal.se
Webb www.rtjfyrbodal.se

Innehåll

§ 1 Namn och säte	3
§ 2 Medlemmar	3
§ 3 Ändamål och uppdrag	3
§ 4 Krisberedskap och civilt försvar	4
§ 5 Organisation och varaktighet	5
§ 6 Förbundsdirektionen	5
§ 7 Närvarorätt	6
§ 8 Revisorer	6
§ 9 Anslagstavla och kungörelser	6
§ 10 Förbundsmedlemmarnas medlemsandelar samt kostnadsfördelning	7
§ 11 Lån, borgen och förvärv	7
§ 12 Fastigheter	8
§ 13 Förbundsmedlemmarnas insyn och kontroll	8
§ 14 Förbundsmedlemmarnas styrning	8
§ 15 Initiativrätt	9
§ 16 Samordning	9
§ 17 Budgetprocessen	9
§ 18 Uppsägning och utträde	10
§ 19 Tvister	10
§ 20 Ekonomisk ersättning till förtroendevalda	10
§ 21 Inträde av ny medlem	11
§ 22 Räddningsinsatser med kostnader som överstiger den kommunala självrisken	11
§ 23 Arkivbildning	11
§ 24 Reglemente	11
§ 25 Ändringar i förbundsordningen och reglementet	11
§ 26 Likvidation och upplösning	12
§ 27 Översyn	12

§ 1 Namn och säte

Kommunalförbundets namn är Räddningstjänsten Fyrbodal, nedan kallat kommunalförbundet, och har sitt säte i Trollhättan.

§ 2 Medlemmar

Medlemmar i kommunalförbundet är kommunerna Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg.

§ 3 Ändamål och uppdrag

Kommunalförbundet ansvarar för att i medlemskommunernas ställe:

- fullfölja de skyldigheter som åvilar kommunerna enligt lag (SFS 2003:778) om skydd mot olyckor samt enligt förordningen (SFS 2003:789) om skydd mot olyckor med undantag för:
 - att samordna olycksförebyggande verksamhet i medlemskommunen (1 kap. 6 §),
 - att verka för att åstadkomma skydd mot andra olyckor än bränder (3 kap. 1 §) samt
 - när medlemskommunen är att betrakta som enskild (2 kap.).
- fullfölja de skyldigheter som åvilar kommunerna enligt lag (SFS 2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor och förordningen (SFS 2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor med undantag för:
 - att utfärda tillstånd och genomföra tillsyn över kommunalförbundets egen hantering av brandfarliga och explosiva varor samt
 - skyldigheter som åvilar medlemskommunen i egenskap av verksamhetsutövare
- fullfölja de skyldigheter som åvilar kommunerna avseende information till allmänheten och kommunens plan för räddningsinsatser enligt lag (SFS 1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalie-olyckor.
- genom information, rådgivning och annat stöd underlätta för enskilda att fullgöra sina skyldigheter.

Ansvar att samordna kommunens totala arbete för skydd mot olyckor åligger dock den enskilda kommunen.

Kommunalförbundet stödjer medlemskommunerna med att:

- lämna beslutsförslag till medlemskommunerna avseende taxor inom kommunalförbundets verksamhetsområde

- tidigt initieras i kommunernas plan och byggverksamhet enligt Plan- och bygglag (SFS 2010:900). Kommunalförbundet stödjer även kommunerna i kommunernas byggprocess främst vad avser granskning av bygglovs- och bygganmälsärenden samt medverkan i byggsamråd.

I kommunalförbundets uppdrag ingår rätten att teckna avtal för att utföra olika tjänster och uppgifter som ansluter till ändamål och uppdrag. Avtal som tecknas ska bidra till samordningsvinster för antingen kommunalförbundet eller medlemskommun utan att påverka kommunalförbundets ändamål och uppdrag. Kommunalförbundet ska ta ut avgift för att täcka de kostnader som avtalet innebär. Om en medlemskommun önskar att kommunalförbundet i något avseende ska utformas eller dimensioneras på ett sätt som avviker från kommunalförbundets gemensamma ambitionsnivå, ska kommunalförbundet om möjligt tillgodose dessa önskemål.

Exempel på områden kan vara:

- Restvärdesräddning
- Larmförmedling och automatlarm
- Stöd till sjukvårdshuvudmannens ambulansverksamhet
- Utbildning och information
- Beredskap avseende akuta åtgärder inom det kommunala ansvarsområdet

Medlemsrådet ska fastställa hur processen för tillkommande tilläggstjänster ska hanteras.

§ 4 Krisberedskap och civilt försvar

Kommunalförbundet stödjer medlemskommunerna med att:

- samverka och samarbeta enligt bestämmelserna i Lag (SFS 2006:544) om extra ordinära händelser om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap,
- samverka och samarbeta i det kommunala ansvaret inom krisberedskap och civilt försvar samt att kommunalförbundet ska medverka och utvecklas i de delar som berör kommunalförbundets åtaganden inom dessa kommungemensamma intresseområden,
- att medverka i kommunernas psykiska och sociala omhändertagande efter olyckor, kriser eller extraordinära händelser.

§ 5 Organisation och varaktighet

Organisationsformen ska vara kommunalförbund med förbundsdirektion.
Kommunalförbundet är bildat på obestämd tid.

§ 6 Förbundsdirektionen

Förbundsdirektionen ska bestå av 16 ordinarie ledamöter och 16 ersättare. Respektive medlemskommun utser vardera två ledamöter och två ersättare.

Förbundsdirektionens presidium ska bestå av ordförande, 1:e, 2:e och 3:e vice ordförande som förbundsdirektionen utser inom sig.

Förbundsdirektionens ordförande och 1:e vice ordförande ska växla mellan Trollhättan och Uddevalla.

Vänersborg innehar alltid posten som 2:e vice ordförande.

Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal och Orust utser 3:e vice ordföranden som roterar mellan dessa kommuner årligen med turordningen Munkedal, Mellerud, Lysekil, Färgelanda och Orust.

Den medlemskommun som innehar ordförandeposten i förbundsdirektionen ska bereda val inom förbundsdirektionen.

Mandatperioden för förbundsdirektionen ska vara fyra år och räknas från och med 1 januari året efter det år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i landet.

Förbundsdirektion får tillsätta de organ den anser behövs.

Förbundsdirektion fattar beslut med enkel majoritet i samtliga ärenden, vilket innebär att ett förslag vid en omröstning måste stödjas av mer än hälften av det totala antalet avgivna röster. Förbundsdirektion är beslutsför när minst hälften av medlemskommunerna är närvarande.

Övergångsbestämmelser

Under kvarstoden av innevarande mandatperiod 2023 –2026 samt under efterföljande mandatperiod 2027–2030, innehar Uddevalla posten som ordförande och Trollhättan posten som förste vice ordförande.

§ 7 Närvarorätt

Respektive medlemskommuns kommunstyrelseordförande, vice ordförande och/eller ansvarigt kommunalråd samt respektive kommuns ledande tjänsteman har närvaro- och yttranderätt vid sammanträde med förbundsdirektionen.

Revisorerna har närvarorätt i de ärenden de har yttranderätt i.

Förbundsdirektion avgör i övrigt själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i förbundsdirektion har rätt att närvara och yttra sig vid Förbundsdirektions sammanträden.

Förbundsdirektion får besluta att sammanträde med Förbundsdirektion ska vara offentligt.

Budgetsammanträdet ska vara offentligt. Kungörelse ska anslås på kommunalförbundets officiella anslagstavla.

Allmänheten har rätt att ställa frågor om kommunalförbundets årsredovisning vid det sammanträde där förbundsdirektionen behandlar årsredovisningen. Detta sammanträde ska vara öppet för allmänheten och ska tillkännages på kommunalförbundets anslagstavla.

§ 8 Revisorer

Varje kommun ska ha var sin revisor som utses av medlemskommunens kommunfullmäktige.

Revisorerna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna förbundsdirektionen.

Revision sker i enlighet med bestämmelserna om revision i kommunallagen. Revisorernas berättelse ska tillsammans med årsredovisningen överlämnas, senast vid den tidpunkt som anges i revisionsreglementet, till medlemskommunernas fullmäktige, som var och en beslutar om ansvarsfrihet för förbundsdirektionen i dess helhet.

Kommunalförbundet svarar för revisorernas arvoden.

§ 9 Anslagstavla och kungörelser

Kommunalförbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokolljustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på kommunalförbundets digitala anslagstavla.

Varje medlems anslagstavla ska länkas till kommunalförbundets anslagstavla.

§ 10 Förbundsmedlemmarnas medlemsandelar samt kostnadsfördelning

Medlemskommunerna har vid varje tidpunkt medlemsandel i kommunalförbundets tillgångar och skulder i förhållande till den modell som tillämpas för beräkning av medlemsbidraget.

Kostnader för kommunalförbundets verksamhet ska, i den mån den inte täcks på annat sätt, finansieras via förbundsbidrag från medlemmarna. Det totala medlemsbidraget ska utifrån förbundets fastställda budget fördelas mellan medlemskommunerna enligt principen 80/20, där 80 procent av det totala bidraget fördelas mellan medlemskommunerna utifrån respektive kommuns befolkningsandel per den 31 december, två kalenderår före aktuellt budgetår. Resterande 20 procent av det totala bidraget fördelas i lika delar mellan medlemskommunerna.

Under de inledande åren 2027–2030 tillämpas en införandemodell för Orust kommun enligt bilaga till förbundsordningen.

Fördelningsmodellen och införandemodellen beskrivs ytterligare i bilaga till förbundsordningen.

Respektive medlemskommun ersätter kommunalförbundet fullt ut för kostnader för lokaler och fastigheter som behövs för kommunalförbundets verksamhet i berörd kommun. Undantag från detta gäller vissa förbundsgemensamma lokal- och fastighetskostnader som finansieras av samtliga medlemskommuner via medlemsbidraget (80/20). Till förbundsgemensamma lokalkostnader räknas 35 procent av heltidsstationerna samt 100 procent av ledningscentralen i Trollhättan och det förbundsgemensamma övningsfältet i Uddevalla.

Förbundet svarar själva för löpande driftkostnader för samtliga lokaler så som städning, uppvärmning, el, vatten och avlopp samt avfallshantering. Kostnaderna ska särredovisas från övriga kostnader.

Medlemskommunerna ersätter kommunalförbundet fullt ut för pensionskostnaderna i enlighet med deras andelar av kommunalförbundet.

Medlemrådet ska fastställa en process för tillkommande förbundsgemensamma lokalkostnader.

§ 11 Lån, borgen och förvärv

Kommunalförbundet får uppta lån och nyttja checkkredit i enlighet med fastställd budget eller enligt vad medlemskommunerna godkänt.

Kommunalförbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan medlemskommunernas beslut om godkännande.

Kommunalförbundet får inte bilda företag eller förvärva andelar/aktier i företag utan medlemskommunernas godkännande.

§ 12 Fastigheter

Medlemskommunerna ska tillhandahålla de lokaler och fastigheter som behövs för kommunalförbundets verksamhet. Fastigheter och lokaler ska vara anpassade efter de krav som ställs på verksamheten i olika regelverk. Kommunalförbundet ska debiteras hyra från fastighetsägarna för de lokaler som kommunalförbundet disponerar.

Medlemsrådet ska fastställa hur processen för fastighetsfrågor ska hanteras.

§ 13 Förbundsmedlemmarnas insyn och kontroll

Medlemskommunerna har rätt till insyn i kommunalförbundet.

Kommunalförbundet ska utan anmodan tertialvis eller kvartalsvis överlämna en prognos över det ekonomiska utfallet liksom över utfallet av verksamheten. Om medlemskommun så begär ska det ekonomiska utfallet kunna redovisas månatligen.

Kommunalförbundet ska utan anmodan informera medlemmarna om principiella ärenden eller ärenden av större vikt.

Kommunalförbundet ska utan anmodan till respektive medlem överlämna de rapporter som kan erfordras för att medlemmarna ska få en tillfredsställande bild av förbundet.

Kommunalförbundet ska på anmodan av medlemskommun till denna lämna den information kommunen kan efterfråga till det forum kommunen anvisar.

Förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser utövar förbundsmedlemmarnas uppsiktsansvar.

Medlemsrådet ska fastställa principer för hur förbundet kan bistå förbundsmedlemmarnas kommunstyrelser att utöva sin uppsiktsplikt.

§ 14 Förbundsmedlemmarnas styrning

Kommunstyrelsernas presidier utgör kommunalförbundets medlemsråd.

Innan beslut tas om avtal av större dignitet, större investeringar eller större ändringar av verksamheten ska förbundsdirektion hänskjuta frågan till medlemsrådet.

Försiktighetsprincipen ska gälla, det vill säga vid minsta osäkerhet om ett ärende behöver bli föremål för samråd eller inte ska samråd alltid ske.

Medlemssamråd ska hållas i tillräcklig omfattning, dock minst två gånger per år.

Kommunalförbundet svarar för att medlemssamråden genomförs. Medlemssamråd ska beredas av förbundsdirektören och kommundirektörerna.

Medlemskommunerna ska besluta om medlemsdirektiv, första året varje mandatperiod, för att uttrycka sin vilja om medlemskommunernas ansvar för räddningstjänsten.

§ 15 Initiativrätt

Ärenden i förbundsdirektionen får väckas av

- Ledamot eller tjänstgörande ersättare i förbundsdirektionen.
- Förbundsmedlem genom framställan av dess fullmäktige eller kommunstyrelse.

§ 16 Samordning

Kommunalförbundet ska verka för att samordna sin verksamhet med medlemskommunerna. Sådan samordning avser styrdokument, samutnyttjande av resurser samt andra effektiviseringar.

Kommunalförbund ska samverka med medlemskommuner eller andra offentliga aktörer avseende inköp och upphandlingar där så är möjligt. Vilken samverkansform som väljs styrs av hur det bästa gemensamma utfallet för medlemskommunerna uppnås. Endast när samverkan inte anses skapa nytta för medlemskommunerna ska kommunalförbundet göra egna upphandlingar och teckna egna avtal.

§ 17 Budgetprocessen

Förbundsdirektionen ska årligen fastställa budget och verksamhetsplan för kommunalförbundet samt en övergripande ekonomisk plan för de kommande tre räkenskapsåren inom de ekonomiska ramar och enligt de riktlinjer i övrigt som förbundsmedlemmarna anger som budgetförutsättningar.

Budgetarbetet ska samordnas med medlemskommunernas budgetarbete.

Under budgetprocessen ska samråd ske med samtliga förbundsmedlemmar genom medlemsrådet.

Förbundsdirektionen ska ta initiativ till att starta budgetprocessen med sina medlemskommuner.

Budgeten för nästkommande år ska fastställas av förbundsdirektion före september månads utgång.

Verksamhetsplan och budget ska vara medlemskommunerna tillhanda senast den 1 oktober året innan räkenskapsåret.

Sammanträde vid vilken budgeten fastställs ska vara offentligt. Kungörelse om sammanträde ska tillkännages på kommunalförbundets anslagstavla minst en vecka innan sammanträdet.

§ 18 Uppsägning och utträde

Förbundsmedlem har rätt att utträda ur kommunalförbundet. Uppsägningstiden är tre år räknat från slutet av det året då uppsägning skedde. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan kommunalförbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en överenskommelse mellan samtliga förbundsmedlemmar.

Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i kommunalförbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid tiden för utträdet ur kommunalförbundet, om inte annat avtalas mellan förbundsmedlemmarna.

De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet. Om detta inte sker ska kommunalförbundet upplösas.

§ 19 Tvister

Tvister mellan kommunalförbundet och med en eller flera medlemskommuner ska i första hand lösas genom förhandling.

Twist mellan kommunalförbundet och dess medlemmar avgörs i domstol.

§ 20 Ekonomisk ersättning till förtroendevalda

Säteskommunens arvodesbestämmelser gäller för kommunalförbundet. Beredning av ärendet görs av säteskommunens arvodesberedning.

§ 21 Inträde av ny medlem

Om ytterligare kommun önskar bli medlem i kommunalförbundet ska sådan ansökan tillställas och beredas av förbundsdirektionen.

Beslut om anslutning av ny medlemskommun fattas av medlemskommunernas kommunfullmäktige som också beslutar om de justeringar av förbundsordningen som föranleds av att ny medlemskommun inträder i kommunalförbundet.

§ 22 Räddningsinsatser med kostnader som överstiger den kommunala självrisk

Om en räddningsinsats i kommunal räddningstjänst har medfört betydande kostnader har kommunen rätt till ersättning av staten för den del av kostnaderna som överstiger en självrisk enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt förordning (2003:789) om skydd mot olyckor.

Vid räddningsinsatser som inte överstiger den kommunala självrisk men som ändå medför stor påverkan på kommunalförbundets ekonomiska ställning kan medlemsrådet komma överens om ekonomiska lösningar.

§ 23 Arkivbildning

Förbundsdirektionen är arkivmyndighet enligt arkivlagen (1990:782). Förbundsdirektionen får genom avtal med respektive medlemskommun överlåta sitt ansvar såvitt gäller den beredande och verkställande funktionen samt att vara arkivdepå.

§ 24 Reglemente

Till förbundsordningen ska det finnas ett reglemente.

§ 25 Ändringar i förbundsordningen och reglementet

Ändringar av eller tillägg till förbundsordningen inklusive reglementet ska fastställas av samtliga medlemskommuners kommunfullmäktige.

§ 26 Likvidation och upplösning

Om förbundsmedlemmarna inte kan enas om förutsättningarna för utträde när uppsägningstiden enligt 18 § är till ända, ska kommunalförbundet träda i likvidation.

Likvidationen verkställs av förbundsdirektion i egenskap av likvidator.

Vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar ska fördelningsgrunden enligt 10 § tillämpas.

När kommunalförbundet har trätt i likvidation, ska kommunalförbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Kommunalförbundets verksamhet får fortsättas, om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När förbundsdirektionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator, ska förbundsdirektionen avge slutredovisning för sin förvaltning genom en förvaltningsberättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen ska innehålla en redovisning för skiftet av behållna tillgångar. Till slutredovisningen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationstiden.

Förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna ska delges var och en av förbundsmedlemmarna. När berättelsen och redovisningshandlingarna delgetts skriftligen samtliga förbundsmedlemmar är kommunalförbundet upplöst.

§ 27 Översyn

Översyn ska göras av förbundsordningen vid behov eller minst en gång per mandatperiod och beredas genom medlemsrådet.